

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	filozofická
Obor řízení	klinická psychologie
Uchazeč	<i>PhDr. Iva Burešová, Ph.D.</i>
Pracoviště uchazeče	Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
Habilitační práce (název)	<i>Self-Harm in Adolescence</i>
Oponent	Doc. PhDr. Jan Lašek, CSc.
Pracoviště oponenta	Katedra pedagogiky a psychologie PdF, Univerzita Hradec Králové

Text posudku

Autorka se ve své práci zabývá se tématem, které v posledních desetiletích stojí v centru zájmů odborníků různých oborů; vývojové období adolescence je sice zkoumáno a popisováno z mnoha pohledů, nicméně rovina psychologická přináší zřejmě nejširší i nejhlubší popisy problémů, které adolescent prožívá a na své úrovni se s nimi snaží vyrovnat jak adaptivně, tak i maladaptivně. V této fázi života je pak rizikové chování jednou z nejrychleji nastupujících nox s výrazným a velmi nebezpečným dopadem.

Autorka v šesti základních kapitolách předkládá čtenáři dosti komplexní pohled na problematiku sebepoškozování; provází jej řadou odborných pohledů a názorů, od specifických úkazů právě u adolescentů, přes biologické, osobnostní i rodinné faktory, vstupující do etiopatogeneze. Důraz na vliv vrstevnických skupin je zde zcela na místě, protože nápodoba je zde velice silná (viz např. str. 64 práce). Nejde jen o „vnější znaky“ nápodoby: oblečení, make up, zdobení, ale především o psychologický vliv nápodoby, který přináší i možnost se jejím prostřednictvím krátkodobě „zbavit strachu“ např. z bolesti apod. Do variant nápodoby pak vstupuje nový fenomén: nové formy sociální komunikace (facebook, Instagram atd.) kde bývá aktuálně prožívaná emoce bezprostředně transportována nejbližšímu okolí a nápodoba dostává bleskovou podobu.

Autorka se skupinou spolupracovníků vypracovala a realizovala projekt výzkumného šetření, zaměřeného na více než 3000 respondentů-adolescentů a snaží se v něm úspěšně mapovat vnímání sebepoškozování u neklinické části populace. Získané výsledky

výzkumného šetření jsou prezentovány přehledně a dávají možnost s daty pracovat i hlediska další prevence, o čemž autorka přesvědčuje úspěšně čtenáře v kapitole 6.

Práce má charakter monografie; je předkládána v angličtině a byla vydána v zahraničním vydavatelství, zabývajícím se publikací vědeckých prací. To dává práci i řadu možností rozšíření mimo území naší republiky.

Text je předkládán srozumitelně, autorka využívá řady cizích pramenů ze současnosti a nedávné minulosti. Přes nevelký rozsah přináší práce řadu poznatků; je zde proveden přehled současné relevantní literatury k tématu i vlastní úspěšný projekt výzkumného šetření.

Práci lze hodnotit jako přínosnou pro další rozvoj zkoumání v dané oblasti. Realizovaný výzkumný projekt přinesl nové poznatky, rozšiřující dosavadní poznání; lze na něj snadno navázat dalšími projekty.

Po formální stránce je práce napsaná v souladu s požadavky.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. *Komunikačním fenoménem současnosti je především u mládeže možnost kontaktu na sociálních sítích. Má autorka zato, že by i tato forma komunikace mohla vstoupit „ do děje“ jako možná příležitost k nápodobě rizikového chování?*
2. *Dalo by se těchto sítí využít naopak i terapeuticky?*

Závěr

Habilitační práce *PhDr. Ivy Burešové, Ph.D. Self-Harm in Adolescence* **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru klinická psychologie.

Datum 14. 6. 2017